

Směrnice ředitele

č. 4/2023

Ochrana a uplatňování práv duševního vlastnictví ve Výzkumném ústavu rostlinné výroby, v. v. i.

Číslo jednací: SŘ/23/370

Obsah:

- I. Účel
- II. Vymezení pojmů
- III. Povinnosti zaměstnanců VÚRV v oblasti ochrany duševního vlastnictví
- IV. Obchodní tajemství VÚRV
- V. Zaměstnanci a jejich informační povinnosti
- VI. Řízení o nabídkách předmětů průmyslového vlastnictví
- VII. Původce a jeho práva a povinnosti
- VIII. Práva a povinnosti zaměstnance při skončení pracovněprávního vztahu
- IX. Odměňování původců
- X. Autorské dílo zaměstnanecké
- XI. Další ustanovení

Zpracoval: Dr. Ing. Miloslav Mezuliánik

Počet stran: 10

Počet příloh: 0

I. Účel

- 1) Účelem této směrnice je upravit a sjednotit postupy v oblasti ochrany a uplatňování práv k nemotným statkům (duševní vlastnictví), a to zejména průmyslových práv, autorských práv, jakož i dalších práv vztahujících se k duševní činnosti ve Výzkumném ústavu rostlinné výroby, v. v. i. (dále jenom „VÚRV“).

II. Vymezení pojmů

- 1) **Průmyslovými právy** se rozumí souhrn práv k nemotným statkům, které jsou průmyslově využitelné a jsou výsledkem tvůrčí činnosti, tzn. k vynálezu chránitelnému patentem nebo užitným vzorem, k designu chránitelnému průmyslovým vzorem, ke zlepšovacímu návrhu. Do oblasti průmyslových práv patří dále práva k označení, vyplývající z ochrany obchodního jména, ochranné známky, či označení původu.
- 2) **Právní ochranu autorství k odrůdám rostlin** zajišťuje Mezinárodní unie pro ochranu nových odrůd rostlin (UPOV), jejímž je ČR členem. Posláním UPOV je poskytování a rozvoj efektivního systému právní ochrany odrůd rostlin, s cílem podpořit vývoj nových odrůd rostlin, ku prospěchu společnosti. Právní ochrana se řídí dokumenty UPOV „Act of 1961/1972, International Convention for the Protection of New Varieties of Plants“ a „Additional Act of November 10, 1972, Amending the International Convention for the Protection of New Varieties of Plants“. V legislativě ČR jsou principy UPOV aplikovány v zákoně č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin ve znění pozdějších předpisů.
- 3) **Předmětem autorského práva** je ochrana literárních, uměleckých, vědeckých a jiných děl, která jsou jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a jsou vytvořena v jakékoliv objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické. Předmětem autorského práva je i ochrana originálního software. Za dílo souborné se považuje také databáze, která je způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu autorovým vlastním duševním výtvořem.
- 4) **Ostatním duševním vlastnictvím** se rozumí duševní vlastnictví, které nelze chránit zápisem do určitého rejstříku a současně není ani autorským dílem, zahrnuje např. nezapsaná označení, obchodní tajemství, know-how, důvěrné informace.
- 5) **Předmětem průmyslového vlastnictví** se rozumí výsledek duševní činnosti, který je nový a průmyslově využitelný. Jde o vynálezy, technická řešení chráněná užitným vzorem, průmyslové vzory, topografie polovodičových výrobků, zlepšovací návrhy, odrůdy rostlin, biotechnologické vynálezy a ochranné známky.
- 6) **Ochrana předmětů průmyslového vlastnictví** vzniká zápisem (a udržováním) patentů, užitných vzorů, průmyslových vzorů, topografií polovodičových výrobků nebo odrůd rostlin do rejstříku příslušného úřadu.

- 7) **Patent** je ochranný dokument, který se uděluje za vynálezy. Patentem se poskytuje za úplatu ochrana vynálezu na omezenou dobu a na vymezeném území.
- 8) **Původce vynálezu, užitého vzoru nebo jiného předmětu průmyslového vlastnictví** je fyzická osoba, která jej vytvořila vlastní tvůrčí činností. V případě této směrnice se jedná o fyzickou osobu v pracovněprávním, nebo jiném právním vztahu k VÚRV.
- 9) **Spolupůvodce vynálezu, užitého vzoru nebo jiného předmětu průmyslového vlastnictví** je fyzická osoba, která jej vytvořila vlastní tvůrčí činností společně s jinými osobami. Spolupůvodci mají právo k předmětu průmyslového vlastnictví v rozsahu, v jakém se podíleli na jeho vytvoření a jak mezi sebou vzájemně stanoví.
- 10) **Vynálezem** je technické řešení jedné fyzické osoby (původce) či více takových osob (spolupůvodci), které je nové, je výsledkem vynálezecké činnosti, je průmyslově využitelné a lze jej chránit patentem nebo užitým vzorem.
- 11) **Biotechnologický vynález** je vynález, který je dále vymezen zákonem č. 206/2000 Sb., o ochraně biotechnologických vynálezů, ve znění pozdějších předpisů.
- 12) **Novost vynálezu** znamená, že vynález je nový, není součástí stavu techniky.
- 13) **Stavem techniky** se rozumí soubor všech informací souvisejících s vynálezem, které byly přístupné veřejnosti (písemně, ústně, využíváním nebo jiným způsobem) ještě před podáním přihlášky vynálezu k ochraně, tj. před vznikem práva přednosti přihlašovatele.
- 14) **Průmyslovou využitelností** se rozumí možnost vynález vyrábět nebo jinak využívat v průmyslu, zemědělství nebo v jiných oblastech hospodářství.
- 15) **Užitým vzorem** se rozumí způsob ochrany technického řešení, které je nové, přesahuje rámec pouhé odborné dovednosti a je průmyslově využitelné. Jde o nižší stupeň právní ochrany než představuje ochrana patentem.
- 16) **Průmyslovým vzorem** je vzhled výrobku nebo jeho části spočívající zejména ve znacích linií obrysů, barev, tvarů, struktury nebo materiálu výrobku samotného, nebo jeho zdobení, který je způsobilý k ochraně v případě, že je nový a má individuální povahu.
- 17) **Zlepšovacím návrhem** se rozumí technické, výrobní nebo provozní zdokonalení, jakož i řešení problému bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a životního prostředí.
- 18) **Ochranná známka** je jakékoliv označení schopné grafického znázornění, zejména slova, včetně osobních jmen, barvy, kresby, písmena, číslice, tvar výrobku nebo jeho obal, pokud je toto označení způsobilé odlišit výrobky nebo služby jedné osoby od výrobků nebo služeb jiné osoby, které je za podmínek zákona č. 441/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jako ochranná známka zapsáno

v rejstříku ochranných známek vedeném národním nebo mezinárodním úřadem či institucí.

- 19) **Know-how** pro účely této směrnice je charakterizováno jako souhrn organizačních, řídicích, ekonomických, podnikatelských, marketingových, vědeckých, výzkumných a dalších znalostí a zkušeností, dále skutečností vývojové, výrobní, technické nebo obchodní povahy týkající se VÚRV (projekty výzkumu, vývoje nebo technického rozvoje, podnikatelský záměr, obchodní nebo výrobní plán, strategie nebo další záměry; zásady cenové tvorby, kalkulace cen, rozpočtování, licenční politiky ve věcech práv průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, zásady jiné smluvní politiky; zásady bezpečnostní politiky; přihlášky předmětů průmyslového vlastnictví včetně související dokumentace před jejich podáním na příslušný úřad).
- 20) **Obchodní tajemství** tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí s VÚRV.
- 21) **Odborný pracovník pro transfer technologií** – v souladu s Organizačním řádem VÚRV, v.v.i. člen týmu podpory výzkumu Sekretariátu ředitele, který odpovídá za evidenci a kontrolu PUV a spolupráci při právní ochraně výsledků výzkumu.

III.

Povinnosti zaměstnanců VÚRV v oblasti ochrany duševního vlastnictví

- 1) Každý zaměstnanec VÚRV je povinen:
 - a. chránit veškeré duševní vlastnictví zaměstnavatele, jakož i práva s ním spojená,
 - b. zdržet se jakéhokoliv jednání v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele ve vztahu k duševnímu vlastnictví zaměstnavatele,
 - c. dbát, aby veškeré duševní vlastnictví, které je majetkem zaměstnavatele nebo k němuž má zaměstnavatel licenční, zástavní nebo jiné právo, bylo využíváno pouze pro potřebu zaměstnavatele a v jeho oprávněném zájmu,
 - d. dbát, aby při plnění povinností vyplývajících z jeho pracovněprávního vztahu k VÚRV, ani z jiné činnosti prováděné pod jménem zaměstnavatele nedocházelo k porušování práv k duševnímu vlastnictví třetích osob.

IV.

Obchodní tajemství VÚRV

- 1) Úprava práv k výsledkům duševní činnosti, která lze charakterizovat jako předměty průmyslového vlastnictví a která vznikla v rámci projektů výzkumu, vývoje nebo technického rozvoje financovaného z veřejných prostředků, se řídí zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků ve znění pozdějších předpisů, popřípadě smlouvou uzavřenou mezi VÚRV a poskytovatelem finančních prostředků.

- 2) Zaměstnanec VÚRV, který se dostal do styku s obchodním tajemstvím VÚRV, je povinen provést veškerá nezbytná opatření k utajení tohoto obchodního tajemství před jakoukoliv neoprávněnou osobou.
- 3) Zaměstnanec může nakládat s obchodním tajemstvím pouze v rozsahu, v jakém je to nezbytné k výkonu jeho pracovních úkolů nebo funkce ve vztahu k zaměstnavateli. Každá osoba, která může nakládat s obchodním tajemstvím VÚRV, je povinna podepsat prohlášení o ochraně informací (součást pracovní náplně).
- 4) Předměty, které obsahují skutečnosti, jež jsou obchodním tajemstvím zaměstnavatele, je zakázáno jakýmkoliv způsobem kopírovat a rozmnožovat. Ustanovení neplatí pouze pro statutární orgán zaměstnavatele a pro zaměstnance, které zaměstnavatel pověřil, a to pouze v rozsahu v jakém je to nezbytné k výkonu funkce nebo zaměstnání a při zachování veškeré obezřetnosti.
- 5) Povinnost mlčenlivosti se vztahuje též na zákaz uveřejnění obchodního tajemství jako součásti zveřejněného nebo ke zveřejnění určeného vědeckého nebo uměleckého díla, jehož je zaměstnanec VÚRV autorem či spoluautorem, bez ohledu na to, jde-li o zaměstnanecké dílo.
- 6) Zánik pracovněprávního vztahu zaměstnance k zaměstnavateli není důvodem zániku práva zaměstnavatele k obchodnímu tajemství.

V.

Zaměstnanci a jejich informační povinnosti

- 1) Pokud zaměstnanec VÚRV vytvoří při plnění úkolů vyplývajících z pracovněprávního či jiného právního vztahu k VÚRV řešení, které by mohlo být předmětem práv průmyslového vlastnictví, zejména chránitelného vynálezu, průmyslového vzoru, odrůdy rostlin, užitého vzoru, zlepšovacího návrhu (dále „původce“), je povinen neprodleně ode dne vytvoření daného řešení splnit tzv. informační povinnost – toto původce splní tím, že předá k rukám odborného pracovníka pro transfer technologií nabídku předmětu práv průmyslového vlastnictví na formuláři dle Přílohy č. 1 Oznámení o vytvoření produktu pro jeho případné přihlášení k průmyslově právní ochraně; nabídka obsahuje sdělení o vytvoření předmětu práv průmyslového vlastnictví, údaje o původci, jména spolupůvodců, popis předmětu práv a informace o předpokládané realizaci předmětu průmyslového vlastnictví v ČR a v zahraničí, zhodnocení přínosů z realizace a časové hledisko.
- 2) Informační povinnost podle odst. 1 platí přiměřeně i na ekonomicky využitelná díla jako je know-how a na zvláštní práva pořizovatele databáze.
- 3) Pokud budou vědeckovýzkumné, vývojové a jiné úkoly řešeny společně s jiným subjektem, bude předem (smluvně) stanoveno, která ze smluvních stran bude mít právo na případně vytvořené předměty průmyslového vlastnictví, popřípadě bude dojednána výše spoluvlastnických podílů stran.

VI.

Řízení o nabídkách předmětů průmyslového vlastnictví

- 1) Odborný pracovník pro transfer technologií vede Evidenci předmětů průmyslového vlastnictví (dále jen „Evidence“), do které se podle běžného roku zapisují předměty průmyslového vlastnictví podle Článku pátého. Evidence může být vedena i v elektronické podobě, a to způsobem zaručujícím dostatečnou ochranu před neoprávněnými osobami a znemožňujícím dodatečné zásahy. Pokud splňují náležitosti uvedené výše v Článku pátém, bude odborným pracovníkem obratem zpracována přihláška na Úřad průmyslového vlastnictví. Původci/původcům bude vydáno písemné potvrzení o podání přihlášky. V případě podání nekompletní nabídky bude původce vyzván k doplnění.
- 2) Všichni zúčastnění, zaměstnavatel i původce, jsou v průběhu výše popsaného procesu i po jeho skončení povinni zachovávat o tomto mlčenlivost. V případě podnikového vynálezu tato povinnost končí podáním přihlášky vynálezu u ÚPV nebo uplynutím lhůty, ve které VÚRV neakceptoval nabídku původce (mlčenlivostí se v tomto případě rozumí povinnost nepublikovat předmět vynálezu nebo zákaz jeho vystavování).
- 3) Zaměstnanci VÚRV, kteří se podílejí na posuzování nabídky, jsou vázáni povinností mlčenlivosti o skutečnostech, které tvoří obsah nabídky.

VII.

Původce a jeho práva a povinnosti

- 1) V případě, že VÚRV uplatní právo na předmět průmyslového vlastnictví, který jeho původce vytvořil v pracovněprávním poměru, či jiném právním vztahu nebo za hmotné podpory VÚRV, vzniká původci právo na přiměřenou odměnu – výše odměny, způsob výplaty a termín výplaty je stanoven v Článku devátém této směrnice.
- 2) Původce je povinen:
 - a. spolupracovat s VÚRV při vypracování popisu předmětu práv průmyslového vlastnictví, zejména pro účely jeho přihlášení k právní ochraně,
 - b. zachovávat mlčenlivost o informacích týkajících se předmětu práv průmyslového vlastnictví, jehož je původcem,
 - c. upozornit VÚRV na možnost konkrétního využití předmětu průmyslového vlastnictví,
 - d. pokud je to třeba a je vyzván, poskytovat po celou dobu využívání předmětu průmyslového vlastnictví veškerou potřebnou součinnost – pokud poskytování takové součinnosti přesáhne rozsah povinností plynoucích z pracovního poměru, bude odměna zaměstnanci sjednána dle Článku devátého této směrnice.

VIII.

Práva a povinnosti zaměstnance při skončení pracovněprávního vztahu

- 1) Zaměstnanec, jehož pracovněprávní vztah k VÚRV končí, je povinen s předstihem min. 60 kalendářních dnů před tímto skončením odevzdat zaměstnavateli veškeré

doklady, předměty, nosiče dat a jiné informace, které se týkají duševního vlastnictví zaměstnavatele.

- 2) Přímý nadřízený zaměstnanec, jehož pracovněprávní vztah k VÚRV končí, je povinen min. 30 kalendářních dnů před ukončením pracovního poměru zaměstnancem určit předměty obchodního tajemství zaměstnavatele, které jsou nebo mohou být známy odcházejícímu zaměstnanci – odcházející zaměstnanec musí být poučen též o tom, že právní ochrana obchodního tajemství zaměstnavatele není skončením jeho pracovněprávního vztahu dotčena.
- 3) Práva a povinnosti bývalého zaměstnance, vyplývající z ochrany průmyslového a duševního vlastnictví, včetně stanovených povinností mlčenlivosti, zůstávají i po skončení pracovního poměru nedotčeny.

IX.

Odměňování původců

- 1) Původce, který vytvořil v rámci plnění svých pracovněprávních úkolů plynoucích ze zaměstnaneckého poměru či jiného právního vztahu k VÚRV předmět průmyslového vlastnictví, na nějž VÚRV uplatnil právo, má nárok na přiměřenou jednorázovou odměnu. Za vytvoření předmětu průmyslového vlastnictví přísluší původci jednorázová odměna. O výši odměny rozhoduje ředitel, tato výše a splatnost je pak uvedena ve smlouvě o uplatnění práv na předmět průmyslového vlastnictví a odměně za něj. Splatnost jednorázové odměny je po udělení ochrany předmětu průmyslového vlastnictví, například v případě vynálezu po udělení patentu, u užitého vzoru po jeho zápisu.
- 2) Pokud VÚRV uzavře licenční smlouvu k platnému chráněnému předmětu průmyslových práv, jejímž předmětem bude poskytnutí souhlasu k využívání předmětu práv průmyslového vlastnictví vytvořeného způsobem dle Článku pátého, odst. 1, platí, že licenční poplatky získané na základě takové smlouvy se rozdělí následujícím způsobem, procentuálně z čistého zisku po zdanění:

Kumulativní čistý zisk po zdanění	Původce včetně všech spolupůvodců (v podílech na základě dohody uzavřené mezi nimi; pokud se nedohodnou, obdrží každý spolupůvodce stejný díl)	Zaměstnavatel původce
Kumulativní čistý zisk po zdanění z prvních 200 000 Kč	40 %	60 %
Z částky nad 200 000 Kč	20 %	80 %

- 3) Výše uvedená odměna se vyplácí vždy nejpozději do jednoho měsíce ode dne obdržení úplaty od nabyvatele licence.
- 4) Odměny původci nebo spolupůvodci se vyplácí za příjem licenčních poplatků poprvé od roku, ve kterém nabyla tato směrnice platnosti, a byly splněny všechny podmínky k tomu stanovené.

- 5) Pro stanovení procenta odměn pro původce a spolupůvodce podle Článku devátého odst. 2 se pro dosažení limitu 200 000,- Kč započítává kumulativní čistý zisk po zdanění z licenčních poplatků zpětně od termínu uzavření smlouvy s nabyvatelem licence.
- 6) Odborný pracovník pro transfer technologií vede evidenci uzavřených licenčních smluv a zajišťuje splnění povinností zápisu uzavřené licenční smlouvy do rejstříku ÚPV. Seznam licenčních smluv za kalendářní rok s podílem jednotlivých původců předá odborný pracovník pro transfer technologií do ekonomického týmu.
- 7) Pokud budou práva majitele předmětu průmyslového vlastnictví převedena na jiný subjekt, zajistí VÚRV smluvně závazek nového majitele vypořádat odměnu původce či její zbývající část – ručení VÚRV se nevztahuje na jakékoliv nároky vzniklé po převedení práva na jiný subjekt.
- 8) V případě, kdy VÚRV nenalezne do tří let ode dne udělení národního patentu jeho komerčního využití, může se na základě rozhodnutí náměstka ředitele pro vědu a výzkum ukončit udržování patentu – v tomto případě je VÚRV povinna danou skutečnost oznámit původci písemně minimálně ve lhůtě tří měsíců přede dnem ukončení udržování patentu; původce, pokud projeví o udržování patentu zájem, zde má předkupní právo.
- 9) Toto právo končí dobou platnosti konkrétního průmyslového práva.

X.

Autorské dílo zaměstnanecké

- 1) Zaměstnanecké autorské dílo je autorské dílo, které autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního či služebního vztahu k zaměstnavateli – majetková práva k takovémuto zaměstnaneckému autorskému dílu vykonává ve smyslu zákona o právu autorském svým jménem a na svůj účet zaměstnavatel, který může toto právo výkonu postoupit třetí osobě, ovšem pouze se svolením autora.
- 2) Nevykonává-li zaměstnavatel majetková práva k zaměstnaneckému dílu vůbec nebo je vykonává nedostatečně, má autor právo požadovat, aby mu zaměstnavatel za obvyklých podmínek udělil *licenci*, ledaže existuje na straně zaměstnavatele závažný důvod k jejímu odmítnutí.
- 3) Autor zaměstnaneckého díla má vůči VÚRV právo na jednorázovou odměnu určenou obdobně, jako se určuje jednorázová odměna původců předmětů průmyslového vlastnictví výše v Článku devátém. Jestliže se tato odměna vyplácená autorovi dostane do zjevného nepoměru k zisku z využití práv k zaměstnaneckému dílu a významu takového díla pro dosažení zisku, má autor nárok na přiměřenou dodatečnou odměnu – o nároku autora na tuto dodatečnou odměnu a o její výši rozhodne ředitel na základě příslušného odborného posouzení.

XI.

Závěrečná ustanovení

- 1) Vydáním této směrnice se ruší Směrnice ředitele VÚRV, v. v. i. č. 2/2014 Ochrana a uplatňování práv duševního vlastnictví ve Výzkumném ústavu rostlinné výroby, č.j. SŘ/14/529.
- 2) Nedílnou součástí této směrnice je Příloha č. 1 Oznámení o vytvoření produktu pro jeho případné přihlášení k průmyslově právní ochraně.

RNDr. Mikuláš Madaras, Ph.D.
ředitel VÚRV, v. v. i.

Oznámení o vytvoření produktu pro jeho případné přihlášení k průmyslově právní ochraně

Adresát: VÚRV, v. v. i., Drnovská 507, 161 06 Praha 6 - Ruzyně

Původci: *jméno, příjmení, tituly a adresa bydliště včetně PSČ*

Na základě § 9 a 10, respektive § 73 a 74, zákona č. 527/1990 Sb. o vynálezech a zlepšovacích návrzích, případně § 21, odst. 2, zákona č. 478/1992 Sb. o užitných vzorech nebo § 12 a 13 zákona č. 207/2000 Sb. o ochraně průmyslových vzorů

o z n a m u j e m e,

že v rámci **plnění pracovních povinností** byly získány takové výsledky práce, které by byly vhodné k případnému přihlášení k průmyslově právní ochraně formou*:

vynálezu (PV)

užitého vzoru (PUV)

průmyslového vzoru (PVz)

zlepšovacího návrhu (ZN)

jiné (např. prodej licence, know how, utajení,)

a to v těchto státech*:

Česká republika

Slovenská republika

Název práce: *XXXXXXXXXX*

Číslo/a záměrů, projektů, z něhož byl výsledek financován: *např. QK1810370; RO 0418*

Počet stran:

Datum:

Podpis vedoucího

Podpis původce:..... odboru:.....

za všechny původce

jméno, příjmení, titul

jméno, příjmení, titul

VYJÁDRĚNÍ VÚRV, v.v.i. k oznámení:

1. UPLATŇUJEME PRÁVO na podání EVIDENČNÍ ČÍSLO:

2. NEUPLATŇUJEME PRÁVO na podání.

3. ZLEPŠOVACÍ NÁVRH: PŘIJÍMÁME - NEPŘIJÍMÁME

4. JINÉ:

Datum vyjádření:.....

Podpis ředitele VÚRV, v.v.i:

RNDr. Mikuláš Madaras, Ph.D.

* vhodné zaškrtněte